

Procedury na wypadek zagrożeń zewnętrznych

Cel procedury:

Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego wszystkich uczniów ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz nauczycieli i pracowników obsługi administracji na wypadek zagrożenia zewnętrznego.

Podstawy prawne uruchomienia procedury:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
2. Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019”;
3. Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych;
4. Ustawa z dnia 17 lipca 2009 o zarządzaniu kryzysowym;
5. Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
6. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej;
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich;
8. Ustawa z dnia 8 kwietnia 2010 r. o ochronie zdrowia;
9. Ustawa z dnia 16 lipca 2009 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
10. Ustawa z dnia 8 października 2010 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Przedmiot i zakres stosowania procedury:

Procedura dotyczy stwierdzenia zagrożenia lub możliwości jego wystąpienia oraz symptomów wskazujących na podjęcie koniecznych czynności przez administratora obiektu, dyrektora (osób wskazanych) placówki związanych z zapewnieniem uczniom i pracownikom szkoły bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Procedura określa sposób postępowania na wypadek:

1. Podłożenia ładunku wybuchowego.
2. Zagrożenia niebezpiecznymi środkami chemicznymi.
3. Wtargnięcie napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią.
4. Groźba zamachu terrorystycznego.

Uprawnienia i odpowiedzialność osób realizujących konieczne działania:

1. Zespół zarządzania w sytuacji zagrożenia np.:
 - a. dyrektor placówki - podejmuje czynności związane z sytuacją zagrożenia, wdraża obowiązującą procedurę, kieruje i zarządza procesami bezpieczeństwa w placówce. Wydaje dyspozycje i polecenia pracownikom, powiadamia odpowiednie służby oraz kontroluje przebieg zastosowanej procedury;
 - b. wicedyrektor – pod nieobecność dyrektora placówki, podejmuje czynności związane z sytuacją zagrożenia;
 - c. sekretarz – powiadamia pod nieobecność dyrektora placówki, podejmuje czynności związane z sytuacją zagrożenia.
2. Za uruchomienie i anulowanie alarmu w placówce odpowiada dyżurująca sprzątaczką lub dyrektor szkoły.
3. Decyzję o ewakuacji uczniów i pracowników podejmuje administrator budynku.
4. Odpowiednie służby powiadamia dyrektor lub osoba, która zauważyła zagrożenie.

Sposób postępowania

1. Podłożenie ładunku wybuchowego.

a. Zgłoszenie o podłożeniu bomby.

- Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji zachowaj spokój.
- Nie używaj telefonu komórkowego.
- Ustaw uczniów w parach i przelicz.
- Zadbaj o uczniów ze SPE.
- Zabierz dziennik, listę uczniów z numerami telefonów do rodziców.
- Opuść z uczniami miejsce zagrożonego wybuchem przemieszczając się po wyznaczonych drogach ewakuacyjnych.
- Udaj się na miejsce ewakuacji: Centrum Kultury Zamek, ul. Plac Zamkowy 3, 86-170 Nowe.
- Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.
- Powiadom rodziców o miejscu odbioru dzieci.
- Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.

- Bezwzględnie wykonuj polecenia funkcjonariuszy.

b. Przesyłka z podejrzaną zawartością w formie płynnej lub stałej (proszek, pył, galareta, piana itp.)

- Nie dotykaj jej! Nie otwieraj! Nie wężaj!
- Połóż na płaskiej powierzchni.
- Jeśli podejrzana przesyłka jest uszkodzona, przykryj ją delikatnie.
- Zamknij okna.
- Wyłącz systemy wentylacji i klimatyzacji.
- Opuść pomieszczenie zamykając je tak, aby nikt nie wszedł.
- Powiadom dyrektora.

2. Zagrożenie niebezpiecznymi substancjami chemicznymi.

a. Rozlana substancja

- Nie dotykaj i nie wężaj podejrzanych substancji.
- Nie sprzątaj proszku, nie ścieraj cieczy.
- Zabezpiecz substancję jeżeli masz taką możliwość.
- Poproś uczniów o zabezpieczenie dróg oddechowych.
- Wyprowadź uczniów z zagrożonego pomieszczenia.
- Wyłącz klimatyzację i wentylację.
- Zamknij drzwi na klucz.
- Zawiadom dyrektora o zagrożeniu.
- Udaj się z uczniami w bezpieczne miejsce np. toaleta.
- Zaopiekuj się uczniami ze SPE i osobami poszkodowanymi.
- Nie opuszczaj budynku, oczekuj na decyzję dyrektora szkoły.
- Dyrektor powiadamia o zagrożeniu pracowników i uczniów, nakazując pozostanie w salach lekcyjnych.

b. Rozpylenie gazu

W klasie

- Poproś uczniów o zabezpieczenie dróg oddechowych i oczu (nie trzeć oczu, nie przełykać śliny).
- Otwórz okna i drzwi.
- Ustaw uczniów i przelicz.

- Zadbaj o uczniów ze SPE.
- Zabierz dziennik, listę uczniów z numerami telefonów do rodziców.
- Opuść z uczniami miejsce zagrożone przemieszczając się po wyznaczonych drogach ewakuacyjnych.
- Powiadom dyrektora o zdarzeniu.
- Udaj się na miejsce ewakuacji (boisko szkolne)
- Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.
- Powiadom rodziców o miejscu odbioru dzieci.
- Po przybyciu Policji na miejsce incydentu, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
- Bezwzględnie wykonuj polecenia funkcjonariuszy.
- Na korytarzu
- Zamknij i uszczelnij drzwi pomieszczenia.
- Otwórz okna i posadź uczniów przy oknach.
- Zaopiekuj się uczniami wymagającymi pomocy (np. w przypadku gazu pieprzowego zdjąć biżuterię, okulary, przemyć oczy, zastosować zimne okłady).
- Powiadom dyrektora o zdarzeniu.
- Oczekuj na pomoc.

3. Wtargnięcie napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią.

- Kiedy wejdą napastnicy, usłyszysz strzały i jesteś blisko tego zdarzenia połóż się twarzą do ziemi i zakryj rękami głowę.
- Jeżeli widzisz napastnika nie uciekaj.
- Uciekaj kiedy wiesz, że ucieczka się powiedzie.
- Po opuszczeniu budynku powiadom policję.

a. Pozostanie w budynku – zabarykadowanie się

- Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz, zabarykaduj się.
- Wycisz i uspokój uczniów.
- Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy.
- Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony.
- Zasłoń okno, zgaś światło.

- Nie przemieszczaj się.
- Bądź poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi.
- Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze.
- Jeżeli padną strzały, nie krzycz.
- Jeżeli możesz powiadom policję.
- Nie otwieraj nikomu drzwi.

b. Bezpośredni kontakt z napastnikiem

- Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika.
- Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np.: telefon.
- Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia.
- Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego.
- Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika.
- Nie zwracaj na siebie uwagi.
- Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny.
- Nie oszukuj terrorysty.
- Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu.
- Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami.
- Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów.
- Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty.

W przypadku działań antyterrorystycznych:

- Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę.
- Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi.
- Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy.
- Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom.
- Nie trzymaj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących.
- Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.
- Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy.
- Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona.

- Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku.
- Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru.

4. Groźba zamachu terrorystycznego.

a. Podejrzanie zachowująca się osoba na terenie placówki

- Dyskretnie obserwuj podejrzaną osobę.
- Podejmij współpracę z inną osobą (jeżeli jest to możliwe), która powiadomi dyrektora o zaistniałej sytuacji.
- Przy braku informacji zwrotnej od osoby współpracującej powiadom policję o zaistniałej sytuacji.
- Jeżeli uznasz, że osoba stwarza zagrożenie wycofaj się na bezpieczną odległość.
- Zbierz uczniów.
- Uciekaj albo zabarykaduj się w pomieszczeniu.
- Po drodze informuj o zagrożeniu osoby znajdujące się w strefie zagrożonej.

b. Podejrzany pakunek, paczka na terenie szkoły.

- Nie dotykaj, nie przemieszczaj podejrzanego paczki.
- Zabezpiecz miejsce i poproś uczniów o wycofanie się w bezpieczne miejsce.
- Zachowaj spokój.
- Nie używaj telefonu komórkowego w pobliżu podłożonego ładunku.
- Powiadom dyrektora o zagrożeniu.
- Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji, udaj się z uczniami na miejsce ewakuacji: Centrum Kultury Zamek, ul. Plac Zamkowy 3, 86-170 Nowe.
- Zadbaj o uczniów ze SPE.
- Po drodze informuj o zagrożeniu jak największe grono osób znajdujących się w strefie zagrożonej.
- Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.
- Powiadom rodziców o miejscu odbioru dzieci.
- Po przybyciu Policji na miejsce incydentu, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
- Bezwzględnie wykonuj polecenia funkcjonariuszy.

5. Sposób przygotowania do ewakuacji:

a. podczas zajęć

- Sprawdź, czy wszyscy uczniowie są w klasie.
- Ustaw uczniów na trasie wyjścia do drzwi.
- Osoby ze SPE poproś do przodu.
- Przepuścić przed osobą niepełnosprawną ruchowo strumień ewakuowanych.
- Zabierz dziennik, listę dzieci z telefonami do rodziców/prawnych opiekunów.
- Wydawaj krótkie i czytelne polecenie: „ustawiamy się, wychodzimy na”.
- Wyprowadź uczniów drogami ewakuacyjnymi na wyznaczone miejsce ewakuacji.
- Podczas ewakuacji zachowaj ciszę, spokój i rozwagę.
- Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.
- Powiadom rodziców o miejscu odbioru dziecka.

b. podczas przerwy

- Uczniowie gromadzą się wokół najbliższej stojącego nauczyciela.
- Pozostali nauczyciele udają się np. w wyznaczone rejony szkoły zgodnie z wcześniej opracowanym planem i gromadzą uczniów lub udają się do klas, w których będą mieli zajęcia aby zebrać pozostałych uczniów.
- Nauczyciele z uczniami opuszczają zagrożony teren drogami ewakuacyjnymi, udając się na wyznaczone miejsce ewakuacji.
- Koordynator odpowiedzialny za osoby niepełnosprawne sprawdza zgodnie z listą identyfikacyjną, czy wszyscy uczniowie ze SPE opuścili zagrożony teren.

6. Sposób odczytywania sygnałów alarmowych

Sytuacja zagrożenia	Sygnal podstawowy	Sygnal alternatywny
Podłożenia ładunku wybuchowego	1 ciągły dzwonek przez 1 minutę	gwizdek
Zagrożenia niebezpiecznymi środkami chemicznymi	3 krótkie dzwonki	gwizdek

Wtargnięcie napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią	powiadomienie przez wiadomość SMS / dziennik elektroniczny	
Groźba zamachu terrorystycznego	powiadomienie przez wiadomość SMS / dziennik elektroniczny	

7. Telefony alarmowe

- Policja 997
- Straż Pożarna 998
- Pogotowie Ratunkowe 999
- Telefon alarmowy telefonów komórkowych 112
- Pogotowie Energetyczne 991
- Pogotowie Gazowe 992
- Pogotowie Ciepłownicze 993
- Pogotowie Wodno -Kanalizacyjne 994
- Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987
- Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) 800 120 226
- SMS interwencyjny dla osób głuchoniemych 723 986 112

8. Sposób powiadamiania służb specjalnych:

Wybierz jeden z w/w numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora instytucji mów spokojnie wyraźnie, podając następujące informacje:

- Podaj miejsce zdarzenia i rodzaj zagrożenia.
- Podaj liczbę napastników i opisz ich wygląd.
- Podaj informacje o zagrożeniu życia i zdrowia osób przebywających w budynku.
- Określ i podaj liczbę ofiar, jeżeli takie były.
- Podaj numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu.
- Opisz najszybszą/najbezpieczniejszą drogę dojazdu do miejsca zdarzenia.
- Podaj swoje nazwisko, pełnioną funkcję w szkole/placówce.

- Po powiadomieniu nie odkładaj słuchawki do czasu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia.

9. Sposób postępowania z uczniami ze SPE

- Osoba odpowiedzialna za koordynację działań w zakresie postępowania z uczniami ze SPE w sytuacji zagrożenia: nauczyciel prowadzący aktualnie zajęcia, nauczyciel wspomagający.
- Osoba odpowiedzialna za opracowanie listy osób ze SPE i uaktualnianie jej na bieżąco: pedagog szkolny.
- Osoba odpowiedzialna za zapoznanie wszystkich nauczycieli z zachowaniami i reakcjami uczniów z określoną niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą w sytuacji zagrożenia: wychowawca ucznia.

10. Sposób postępowania z uczniami ze SPE w sytuacji zagrożenia np.:

a. Uczeń na wózku

- wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za opiekę nad uczniem: nauczyciel wspomagający,
- osoba na wózku wyprowadzana jest jako ostatnia,
- jeżeli nie ma możliwości wyprowadzenia wózka należy wynieść ucznia na plecach lub na tzw. siodełku.

b. Uczeń z zaburzeniami emocjonalnymi (np. autystyczny)

- wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za opiekę nad uczniem: nauczyciel wspomagający
- podjęcie próby uspokojenia ucznia,
- w sytuacji bezpośredniego zagrożenia przytrzymanie i unieruchomienie ucznia np. na podłodze, „w foteliku”,

11. Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej

- Personel działający w trakcie zagrożenia: zespół ewakuacyjny.
- Osoby odpowiedzialne za monitorowanie stanu zabezpieczeń przed osobami z zewnątrz: zespół ewakuacyjny.

- Zapoznać z procedurami postępowania w sytuacji zagrożenia pracowników i uczniów
Osoby odpowiedzialne: zespół ewakuacyjny.
- Wyznaczyć i sprawdzać kierunki i drogi ewakuacji. Osoby odpowiedzialne: zespół ewakuacyjny.
- Alternatywne miejsce ewakuacji: Centrum Kultury Zamek, ul. Plac Zamkowy 3, 86-170 Nowe.
- Źródła alarmowania: dzwonek szkolny, dziennik, telefon.
- Częstotliwość ćwiczeń w przypadku określonych zagrożeń: 1 raz w roku.
- Informację o zaplanowanych ćwiczeniach - groźba zamachu terrorystycznego (wtargnięcie na teren placówki obcej osoby) oraz napastnik z groźnym narzędziem należy bezwzględnie przekazać wszystkim osobom w nich uczestniczącym.
- Osoba odpowiedzialna za zabezpieczenie dokumentów i planów szkoły/placówki: dyrektor szkoły.

12. Obowiązki pracowników:

- Zapoznać się z rodzajami alarmów i nauczyć się ich rozpoznawania.
- Zapamiętać rodzaje komunikatów ostrzegawczych i ćwiczyć je z uczniami.
- Nauczyć się na pamięć numerów telefonów Służb Ratowniczych.
- Uczestniczyć w ćwiczeniach posługiwania się technicznymi środkami alarmowymi.
- Zapamiętać miejsca rozmieszczenia środków alarmowych i głównych wyłączników.
- Zapamiętać miejsca schronienia na wypadek zagrożenia i niemożliwości ewakuacji.
- Zapamiętać/zapisać numery telefonu do dyrektora placówki, osób decydujących w zagrożeniu.
- Przypominać sobie obowiązujące instrukcje i procedury w szkole/placówce.
- Realizować programy profilaktyczne o zagrożeniach ze swoimi uczniami.
- Alarmy w sytuacjach kryzysowych traktować poważnie i odpowiedzialnie.
- Postępować zgodnie z obowiązującymi procedurami.